

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὁπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσια δραχμ. 75. Ἐξάμηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀιγυπτίου γράσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗΝ Τῶ 1878

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐλοῦντος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδός Εὐριπίδου ἀριθ. 88, παρὰ τὸ Βαρθάνειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος

Ἐν Ἀθήναις, 13 Μαρτίου 1926

Ἔτος 48ον — Ἀριθ. 13

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ὁ ναύτης τὸ βρήκε ἀστατό:

— Διάβολε, τί θές νὰ κάνουν; τὸ τραβοῦνε!

Καὶ βλέποντας ὅτι τὸ παιδί ἔμενε σαστισμένο, χωρὶς νὰ καταλαβαίνει, τοῦ ἐξήγησε:

— Καπνίζουν χασις, νά!.. Μὰ σὺ 'σαι πολὺ μικρὸς γι' αὐτὸ τὸ παιγνίδι καὶ καλὰ θὰ κάνεις νὰ τοῦ δίνεις γιὰ τὸ σπιτάκι σου, νὰ πιεῖς τὸ γαλατάκι σου.

Τώρα δὲ Φραγκίσκος ἤξερε, μὰ πάλι δὲν εἶχε νοιώσει τί σημασία εἶχε αὐτὸ πού ἤξερε. Καπνίζουν χασις. Ἡ φράσις αὐτὴ δὲν τοῦ εἶπε τίποτα. Δὲν ἤξερε τὸ παιδί τὴν ὁλέθρια ἐπίδραση αὐτοῦ τοῦ δηλητηρίου, πού τὸ ἔχουν ἐξυμνήσει οἱ ποιητές, οὔτε φανταζόταν ὅτι ἓνας ἄνθρωπος πού καπνίζει χασις εἶν' ἓνας ἄνθρωπος χαμένος.

Ὁ χασισοπότης εἶν' ἓνα κτήνος δίχως νόηση, δίχως θέληση, δίχως αἰσθήματα. Εἶναι ὑποδουλωμένος στὰ ἐνστικτὰ του καὶ στὸ πάθος του.

Μὰ κι' ἂν δὲν τᾶξερε, ὁ Φραγκίσκος δοκίμασε ὥστοςο βαθύτατη ἀπογοήτευση, βλέποντας τὸν ἄνθρωπο πού θαύμαζε, τὸν προστάτη του καὶ συνεταῖρο του, νὰ βρίσκεται στὴν ἀξιοθρήνητη αὐτὴ κατάστασι, ὅπου βρισκόταν κι' οἱ χυδαῖοι κίτρινοι Ἀνναμίτες (*).

(*) Σ' ὅλα τὰ πολιτισμένα Κράτη τὸ χασις ἀπαγορεύεται. Κρυφὰ μόνον τὸ καπνίζουν ἄνθρωποι τῆς τελευταίας ὑποστάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Τὸ κοκκαλένιο πιστόλι

Ἦταν ἓνα κυριακάτικο δειλινὸ. Ἐπαίρναν τὸν καφὲ στὸν μικρὸ κήπο καί, φυσικά, ὁ αἰώνιος Κου-Σὺ ἦταν ἐκεῖ. Ὁ Κου-Σὺ γινόταν ἀπὸ μέρα σὲ μέρα πιδ περιποιητικὸς καί, ἀλοῖμονο, πιδ ἀπαραίτητος στὸν κ. Καρινύ. Ἐαφνικά, ὁ Ἀνναμίτης ἐπρότεινε:

— Θέλετε νὰ ἰδῆτε ἀγρίους;

— Ποῦ νὰ τοὺς ἰδοῦμε; ρώτησε εἰρωνικά ὁ μηχανικός. Ὑπάρχει καυμιὰ ἔκθεσις ἢ κανένα τσίρκο;

— Ὅχι... Σὰς μιλῶ γι' ἀγρίους ἀλγ-

της. Μόνον εἴκοσι λεῦγες ἀπὸ τὸ Σαῖγκόν.

— Καὶ πρέπει νὰ πάμε ἴσως μὲ ἐλέφαντα;

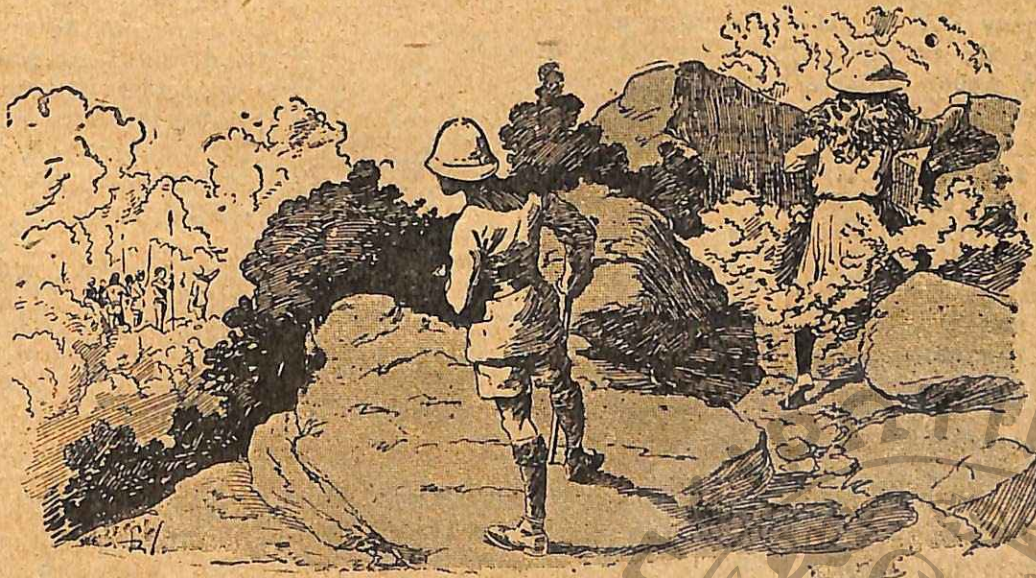
— Ὅχι δά. Μὲ αὐτοκίνητο. Σὲ τρεῖς-τέσσαρες ὥρες θάμαστε καί.

Ἡ ἀπάντησις αὐτὴ ἔφερε βέβαια κάποιαν ἀπογοήτευση. Οἱ ἀγριοὶ αὐτοί, πού μποροῦσε κανεὶς νὰ τοὺς ἰδεῖ τόσο εὐκόλα, μὲ αὐτοκίνητο, ἔχχαναν κάπως τὴ γοητεία πού εἶχαν γιὰ τὰ παιδιὰ. Ὁ μηχανικὸς ὅμως ἔγινε περίεργος νὰ ἰδεῖ τοὺς ἀγρίους αὐτοὺς, πού ἦταν τόσο κοντὰ σὲ μιὰ πολιτισμένη μεγαλόπολη, σὰν τὸ Σαῖγκόν. Συμφώνησαν λοιπὸν νὰ ξεκινήσουν αὐριο νωρὶς-νωρὶς γιὰ τὸ χωριὸ τῶν ἀγρίων «Μοῖς».

Ἀπὸ τίς ἔξη. ἡ Δούση κι' ὁ Φραγκίσκος ἦταν ντυμένοι κι' ἑτοιμοί. Ὁ φίλος μας θεώρη-ε σωστό, μιὰ καὶ πῆγαινε νὰ ἰδεῖ ἀγρίους, νὰ βάλει στὴ ζώνη του καὶ τὸ πιστόλι μὲ τὴν κοκκαλένια λαβή, πού τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ Ἀνναμίτης. Γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ, πού λέει ὁ λόγος.

Ὁ μηχανικὸς κι' ἡ Δούση γέλασαν γιὰ τὴν προνοητικότητα τοῦ Φραγκίσκου. Μὰ ἐκεῖνος δὲν ἄλλαξε γνώμη. Πού θάδρισκε ἄλλη εὐκαιρία νὰ χρησιμοποιοῖ ἴσως τὸ τρομερὸ ὄπλο του;

Ἦταν ἀπὸ καυμιὰ εἰκοσαριὰ χιλιόμετρα, τὰ σπῖτια σώθηκαν καὶ τ' αὐτοκίνητο ἔτρεχε μέσα σὲ δάσος. Μόλις στάθηκε μπροστὰ σὲ μιὰ καλύβα, στημένη πάνω σὲ πασσάλους καὶ σκεπασμένη μὲ κλαδιά, τὰ παιδιὰ ἀνοῖξαν τὰ μάτια τοὺς τόσα, γιὰτὶ αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ τοπίο ἦταν ἀληθινὰ ἐξωτικό. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ ἔχουν μείνει πρᾶ-

Ὁ Φραγκίσκος τὴν ἀκολουθεῖ, γυρίζοντας ὀλοένα πίσω του...

(Σελ. 118, στ. β')

θινούς, πού βρίσκονται στὰν τόπο τους.

Μ' ὅλη τὴν ἀντιπάθειά του πρὸς τὸν Κου-Σὺ, ὁ Φραγκίσκος τέντωσε τ' αὐτιά του μ' ἐνδιαφέρον ὅσο γιὰ τὴ Δούση, χτύπησε παλαμάκια, τρελλὰ ἀπὸ χαρὰ καὶ κρεμάστηκε στὸ λαιμὸ τοῦ μπαμπά της.

— Ναι, μπαμπάκα, πάμε νὰ τοὺς ἰδοῦμε!

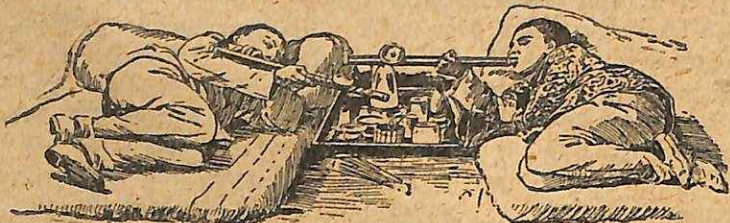
— Μὰ δὲν θὰ χρειασθεῖ νὰ κάνουμε σωστὸ ταξίδι γιὰ νὰ ἰδοῦμε ἀγρίους; ρώτησε ὁ μηχανικός. Φαντάζομαι πὼς θάναί πολὺ μακριά.

— Καθόλου, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀνναμί-

γματικά άγριοι, δυο βήματα μακριά από τὸ Σαῦγκόν.

Γυρίζουν γυμνοί, ντυμένοι μόνο μ'ένα κομμάτι πανί κρεμασμένο γύρω στη μέση τους. Ύψαίνουν πανί από τις κλωστές των φύλλων και των κλάδων. Κατοικούν σε καλύβες και έχουν για δπλο τὸ τόξο και τὰ βέλη. Τρέφονται φυτικά με ρύζι, μὰ δὲν κοιτάζουν για τὴν καλλιέργειά του. Πηγαίνουν και βάζουν φωτιά σε μιὰ δασωμένη έκταση. Ὑστερ' ἀνοίγουν ἐδῶ και κει τρύπες στὸ χῶμα, ρίχνουν μέσα λίγα σπείρια ρύζι και φυέγουν. Σε τρεῖς μῆνες ξαναγυρίζουν και βρίσκουν ἑτοιμὴ τὴν ἐσοδεία, πὸν φτάνει για νὰ φάνε κι' αὐτοὶ κι' ὅλα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Οἱ ἄγριοι Μεῖς φαίνονται ἀκίνδυνοι και συνειθισμένοι σ' ἐπισκέψεις. Μαζεύτηκαν γύρω στ' αὐτοκίνητο, σὲ σεβαστὴ ἀπόσταση, και γελοῦσαν κοιτάζοντας τοὺς ταξιδῶτες. Ἀφοῦ ἐπισκέφθηκαν

«Καπνίζουν χαοίς, νά!...» (Σελ. 117, στ. α')

τὸ χωριὸ κι' ἀκουσαν τις πληροφορίες τοῦ Κοῦ-Σὺ, σκέφθηκαν για τὸ φαί. Ὁ κ. Καρινὸ ἀνοίξε τις προμήθειες πὸν εἶχε φέρει κι' ἡ Δούση ἔστρωσε θαυμάσιο τραπέζι πάνω στη χλόη, στὸν ἥσιο ἐνὸς δένδρου.

Μετὰ τὸ φαγητό, ὁ κ. Καρινὸ εἶπε πὸς θὰ πήγαινε στὰ περίχωρα νὰ ἐξετάσει τὸ χῶμα, ἀπὸ τὸ ὅποιο οἱ Μεῖς ἔφτιαναν τὰ πῆλινα δοχεῖα τους. Ἐπρότεινε στὸν Κοῦ-Σὺ νὰ τὸν συνοδεύσει, μὰ ἐκεῖνος ἐδήλωσε πὸς ἦταν κουρασμένος κι' ἔπρεπε νὰ πλαγιάσει λιγάκι. Ὁ μηχανικός ἐφυγε τότε μόνος του, συνιστώντας στὰ παιδιὰ νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο, γιατί, παρ' ὅλες τις καλὲς διαθέσεις τῶν «ἀγρίων», ἦταν προτιμότερο νὰ μὴν ἔλθουν σὲ σχέσεις μαζί τους.

Μὰ ἡ παιδικὴ περιέργεια δύσκολα ὑπακούει στη λογική. Πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εἶχε σταθεμεῖσει τ' αὐτοκίνητο, ἦταν ἕνας λόφος, πὸν ἔκαμε ἐντύπωση στὰ παιδιὰ με τὸ παράξενο μνημεῖο πὸν τὸν στόλιζε. Ἐκίνησαν λοιπὸν κι' ἀνέβαιναν τὴν πλαγιά, για νὰ φτάσουν στὴν κορυφή.

Στάθηκαν μιὰ στιγμή και κοίταξαν πίσω τους.

— Για κοίταξε, Φραγκίσκο! φώναξε ξαφνικὰ ἡ Δούση. Ὁ Ἀνναμίτης κουδεντιάζει μ' ἕναν ἄγριο!

Ὁ φίλος μας κοίταξε κι' εἶδε τὸν Κοῦ-Σὺ νὰ μιλά μ' ἕνα Μεῖς.

— Περιέργο! ἔκαμε. Κι' αὐτὸς μὰς εἶπε ὅτι δὲν ξέρει τὴ διάλεκτό τους.

Γιατί; Εἶναι νὰ παραξενεύεται κανεῖς.

Ἡ Δούση δὲν ἔδωκε και πολὺ προσοχή κι' ἐξακολούθησε τ' ἀνέκδοτο. Ὁ Φραγκίσκος τὴν ἀκολούθησε, γυρίζοντας ὀλοένα πίσω του. Ξαφνικὰ σταμάτησε κι' ἔβαλε τὴν παλάμη του μπρὸς στὰ μάτια του για νὰ διακρίνει καλύτερα. Εἶχε ἰδεῖ τὸν Ἀνναμίτη νὰνέβαινε σ' ἕνα δέντρο κι' ἀπὸ κει νὰ κάνει διάφορες χειρονομίες και σχήματα, σὰ νὰθελε νὰ δώσει σινιάλο σὲ ἀνθρώπους πὸν ἔδλεπαν ἀπὸ μακριά. Κουνούσε τὰ μπράτσα του, σὰ νὰ ἐκτελοῦσε κινήσεις ὀπτικοῦ τηλεγράφου.

— Τί διάβολο κάνει αὐτὸς ὁ κίτρινος; ψιθύρισε ὁ Φραγκίσκος.

Μὰ ἡ Δούση τὸν φώναζε ἀπὸ τὴν κορυφή και δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφίσει μοναχὴ της. Ἐφτασε κι' αὐτὸς κοντὰ της και θαύμαζαν μαζί ἕνα τεράστιο ξύλινο ἄγαλμα τοῦ Βούδα, πὸν ἦταν σκαλισμένο σ' ἕναν χοντρὸ δέντρο και χρωματισμένο με δυνατεῖς και ἀκαλαίσθητες μπογιές.

Γύρω ἀπὸ τὸ μνημεῖο, τὰ παιδιὰ εἶδαν κάτι πρωτόγονα ξύλινα φορετὰ ἀκουμπισμένα κατὰ γῆς. Συλλογίζονταν σὲ τί μπορούσαν νὰ χρησιμεύουν αὐτὰ τὰ φορετὰ, γύρω σ' αὐτὸ τὸ ἄγαλμα, ὅταν ἔβλεπαν μιὰ βροχή ἀπὸ πέτρες και βέλη ἔπεσε δίπλα τους.

Εὐτυχῶς δὲν τοὺς πέτυχε τίποτα. Ἐμειναν μιὰ στιγμή σαστισμένοι. Μὰ ὁ Φραγκίσκος ἔνοιωσε ὅτι κάποιος κίνδυνος τοὺς ἀπειλοῦσε. Πῆρε τὴ Δούση ἀπὸ τὸ χέρι και τῆς εἶπε:

— Ἐλα, πρέπει νὰ φύγουμε! Και γρήγορα!

— Γιατί;

— Ἐλα και θὰ σοῦ πῶ πιὸ ὕστερα.

Δὲν εἶχε προχωρήσει δέκα βήματα, ὅταν πρόβλεψαν μπροστὰ τους δυο τρεῖς Μεῖς και κουνώντας τὰ μαχαίρια τους, ἔδειχναν τὴν πρόθεσή τους νὰ σταματήσουν τὰ παιδιὰ. Ὁ Φραγκίσκος, τραβώντας μαζί του πάντα και τὴ Δούση, ἄλλαξε διεύθυνση.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΑΛΑΣΣΑ

Μὲς στὸ πέλαγο ἐρημιά,
Οὐδ' ἕνα πανί.
Στὴν καρδιά βαρυνυμιά,
Κάτι πὸν πονεῖ.

Γιαλέ μου, ἀπιστε ὦϊμέ,
Μὰ νανουριστή,
Στὸν ἀφρό σου ἡ θλίψη ἐμὲ
Θᾶρτει νὰ βρυστῇ!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἐγὼ δὲν εἶχα γιαγιά, για νὰ μοῦ λέγῃ παραμῦθια. Εἶχαν πεθάνει και οἱ δυο πρὶν γεννηθῶ. Στὴ γειτονιά μου ὅμως καθόταν μιὰ γριούλα, πὸν δλα τὰ παιδάκια τὴν ἀγαπούσαμε πολὺ και τὴ λέγαμε «Κυρούλα». Τὸνὸμά της ὅμως ἦταν «Κυρὰ-Σοφὴ». Εἶχε ἕνα μικρὸ σπιτάκι με ἀσβεστωμένη αὐλὴ και με γλάστρες γύρο-γύρω. Στὸν τοῖχο εἶχε κρεμάσει ἕνα καλαμένιο κλουβὶ με μιὰ καρδερίνα. Τὰ θυμάμαι ὡς τώρα καλὰ. Ἡ Κυρούλα ἦτανε κοντὴ-κοντὴ και ἀδύνατη, φορούσε πάντα ἕνα κίτρινο μαντήλι στὸ κεφάλι κι' ἕνα ζευγάρι γυαλιὰ στὴν ἄκρη τῆς μύτης της. Τὸ πρῶτ' τὴν ἔδλεπα νὰ θυμιάζῃ, νὰ ποτίζει τις γαρυφαλιές της ἡ νὰ καθαρίζει τὴν καρδερίνα της τὸ κλουβάκι. Τὸ καλοκαίρι τὰπογέματα καθόταν μὲνα σκαμνὶ στὴν αὐλὴ κι' ἐπλεκε πότε κι' ἔγνεθε. Μαζευόμαστε τότε δλα τὰ παιδάκια τῆς γειτονίας με τις βουτυρωμένες φέτες τοῦ δειλινοῦ και καθόμαστε γύρω της. Ἄν καμμιὰ φορὰ τὸ ξεχνούσαμε, ἔβγαине στὸ κατώφλι και μὰς φώναζε ἕνα-ἕνα με τὰ ὀνόματά μας. Δὲν εἶχε κανένα συγγενὴ ἡ κυρὰ-Σοφὴ, γιατὸ μὰς ἀγαποῦσε με δλων τῶν εἰδῶν τις ἀγάπες. Οἱ μητέρες μας μὰς ἀφίαν, γιατί ἡ κυρούλα στὰ νειάτα της ἦτανε δασκάλα κι' ὡς τώρα ἤξερε νὰ διηγείται ὁμορφα πράγματα. Ἐξ ἄλλου τὸ μικρὸ της ἀκροατήριον τὴν ἀγαποῦσε τόσο, πὸν ἄφινε τὸ κάθε παιγνίδι για νὰ τρέξῃ γύρω ἀπ' τὸ σκαμνὶ της.

* *

— Μιὰ φορὰ, παιδάκια μου, μὰ; εἶπε μιὰ βραδυὰ ἡ Κυρούλα, δῶ και χιλιάδες χρόνια, ὁ κόσμος ἦταν ἕνα ἀπέραντο περιδῶλι, γεμάτο λογῆς-λογῆς λουλούδια. Κι' οἱ ἄνθρωποι τότες ἦτανε ὅλοι καλοὶ σὰν τὸ Χριστό, και σὰν τὰ πρόβατα ἡμεροῖ. Μὰ τοῦ περιδωλιοῦ τὴν ὁμορφίαν τὴν κορύφωσαν ἕνα μαγεμένο πουλί. Σὰν τραγουδοῦσε αὐτὸ τὸ πουλί γέμιζε τὸν αἰθέρα με μιὰ γλυκεῖα μουσικὴ-τόσο νάρκωτική, πὸν ἔκανε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ξεχνοῦν και τὴ δουλειὰ τους ἀκόμα και νὰ ξεπλύνουνται ἀγκαλιασμένοι πάνω στη χλόη για νὰ τὰκούνε νὰ κελαδῇ. Κι' ἦταν ὅλοι γίγαντες κι' εὐτυχισμένοι, και τὸσον ἔμοιαζαν μεταξύ τους, πὸν μπορούσε κανεῖς νὰ πάρῃ γι' ἀδέρφια ὅλον ἐκεῖνο τὸν πληθυσμό.

Ἐτσι περνοῦσαν οἱ μέρες τους ἡσυχες, ὅταν, μιὰ μέρα, φάνηκε στὸ περιδῶλι ἕνας ξένος κατὰμαυρος ἄνθρωπος, πὸν δκανε νὰ ξαφνιαστοῦν ὅλοι οἱ ξανογάλανοι κάτοικοι του. Τοὺς εἶπε πὸς ἐρχόταν ἀπὸ χῶρες ἀλαργίνες, κει πὸν ὁ ἥλιος φῆνε στὴν ἄμμο ταῦνὰ τῶν ἄγριων πουλιῶν και μελῶνει τοὺς καρ-

πὸς τῶν κουρμαδιῶν. Κι' οἱ κάτοικοι ἀπέρρησαν, γιατί στὸ περιδῶλι τους δὲν ἔβλεπαν ἄλλη ἐποχὴ ἀπ' τὴν ἀνοιξη. Τὸν φιλοξένησαν ὡστόσο και τὸν θεώρησαν κι' αὐτὸν ἀδερφό τους. Μόλις ὅμως ὁ ξένος εἶδε κι' ἀκουσε τὸ μαγικὸ πουλί, σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ τὸ κυνηγᾷ.

— «Τέτοιο πουλί πρέπει νὰ τὸχῳ μονάχα γῶ!» φώναζε. Τὸ πουλί πέταξε τρομαγμένο. Ὁ ξένος ἄρχισε τότες νὰ τὸ παρακαλᾷ. — «Εἰμαι ἄρχοντας, πουλάκι μου, θὰ σὲ βάλῳ μέσα σ' ἕνα ἀσημένιο κλουβί, σὲ μιὰ πλούσια σέρρα, θάχῃς τὸν ἥλιον πάντα κοντὰ σου, κι' ὅτι λαχταρήσεις χίλιοι σκλάβοι θὰ τρέξουνε νὰ σοῦ τὸ φέρουν». Τὸ πουλάκι ἀκουσε τὰ λόγια του, πῆρε ἀνθρώπινη φωνὴ για πρώτη φορὰ και τοῦπε ὀργισμένα. «Ἀνθρώπε ἐγώ' ἐστὶ κι' ἀχάριστε!» Κι' ἔγινε ἄφαντο. Κανεῖς δὲν τὸ εἶδε πιά, ἐκτὸς ἀπ' τὰ νεογέννητα πὸν κοιμοῦνται στὴν κούνια.

— Γιατὸ χαμογελοῦν τὰ μωρά, κυρούλα, σὰν κοιμοῦνται, κι' ἀπλώνουν τὰ χεράκια; ρώτησε τότες ἕνα ἀπὸ τὰ παιδάκια.

— Ναι, παιδάκια μου, χαῖδεῦν τοὺς πουλάκι πὸν πάει κοντὰ τους. Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε πιὰ μάτια νὰ τὸ δοῦμε.

Ἐδῶ ἡ κυρὰ-Σοφὴ σηκώθηκε, τύλιξε τὴ δουλειὰ της και μὰς εἶπε κουνώντας τὸ κεφάλι:

— Ὅλοι πᾶνε τώρα σὰν και τὸν ξένο νὰ βροῦνε κεινο τὸ πουλί, μὰ δὲ βρίσκουν παρὰ μερικὰ φτερά κι' ὁ κάμπος κείνος πὸν ἦτανε ἕνα χαλὶ ἀνόσπαστο, τώρα εἶναι ξερόδ και μαῦρος, γεμάτος ἀθλιότητα. Φωτικὰ λὲς και τὸν κατὰκαφε.

— Και θάρτη, κυρούλα, πάλι τὸ πουλί; ρώτησε τώρα τὸ μεγαλύτερο ἀγόρι.

— Ναι, παιδάκι μου, τοῦπε χαῖδεῦν τὰς το, θάρτη σὰν μπορέσετε και κανεῖς πάλι τὸν κόσμο σὰν ἕνα ἀπέραντο περιδῶλι, και τοὺς ἀνθρώπους καλοὺς σὰν τὸ Χριστό και σὰν τὰ πρόβατα ἡμερὸς κι' ὁμοῖους μεταξύ τους σὰν ἀδέρφια.

Μὰς χάριδεψε ἕνα-ἕνα και μὰς καληγύχτισε γλυκά. Μεῖς ἀπὸ συνήθεια τῆς φιλήσαμε τὸ χέρι. Ἦτανε ἡ ὥρα πὸν ἡ κυρὰ-Σοφὴ θύμιζε τὰ εἰκονίσματα, ἐμπάζε τὴν καρδερίνα της, δεπνοῦσε με «τὸ βρισκούμενο» κι' ἐπλάγιαζε.

Φεύγοντας, ἕνας μικρὸς τὴ ρώτησε.

— Δὲν μὰς εἶπες ὅμως, κυρούλα, πὸς τὸ λέγαμε κεινο τὸ πουλί;

— Εὐτυχία, παιδιὰ μου, ἀποκρίθηκε ἡ γριά.

Και μόλις βγήκαμε, ἔκλεισε και διπλομαντάλωσε τὴ μικρὴ πόρτα.

ΡΗΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΡΗΤΑ

Ἄντρας, (κι' ἡ μοῖρα του ὅ, τι θέλει ὁ γράφει)
Τοῦ αὐτοῦ του εἶναι θεὸς και δειχτεῖ
Στὴν ἄμρα δυστυχία. ΣΟΛΩΜΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΚΑΙ Ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΞΕΝΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

Τὸν περασμένο μῆνα ἔγιναν σεμνὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης, ὅπως τὴν τακτοποίησε, τὴν πλούτισε και τὴν ἀναμόρφωσε ὁ νέος της διευθυντής, ὁ κ. Ζηχ. Παπαντωνίου. Ἡ Πινακοθήκη αὐτὴ, ἕνα Μουσεῖο νὰ ποῦμε Ζωγραφικῆς, πὸν προσωρινὰ στεγάζεται στὸ μέγαρο τοῦ Πολυτεχνεῖου, ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ πίνακες παλαιῶν ζωγράφων πὸν τοὺς χάρισαν στὸ ἔθνος διάφοροι ὁμογενεῖς συλλέκτες. Κι' ἀπ' αὐτὲς τις δωρεές, ἡ μεγαλύτερη εἶν' ἐκεῖνη πὸν ἔκαμε ὁ Στέφανος Ξένος. Πιάνει μιὰ ὀλόκληρη αἰθούσα πὸν φέρει τὸνὸμά του. Καὶ καθὼς τὴν εἶδαν και τὴ θαύμασαν τόσοι καλεσμένοι σὰ ἐγκαίνια, — πὸν πολλοὶ δὲν ἤξεραν οὔτε κἄν τὴν ὑπαρξή της. — τὸνὸμα τοῦ δωρητῆ, χαραγμένο ἐκεῖ με χρυσὰ γράμματα, ἀνασύρθηκε ἀπὸ τὴ λήθη και πολὺς λόγος ἔγινε για τὸν ἔκτακτο ἄνθρωπο, πὸν ὅχι μόνο αὐτὴ τὴν πολυτίμη συλλογὴ, ἀλλὰ και πολλὰ ἄλλα πολυτίμα πράγματα χάρισε στὸ ἔθνος.

Ὁ Στέφανος Ξένος... πόσοι ἄραγε νὰ τὸν θυμοῦνται, νὰ τὸν ξέρουν σήμερα; Ἐναν καιρὸ ὅμως δὲν ὑπῆρχε πιὸ γνωστός, πιὸ διάσημος ἄνθρωπος στὸ Πανελλήνιο. Γεννήθηκε στὴ Σμύρνη τὸ 1821 και πέθανε στὰς Ἀθήνας τὸ 1894. Δὲν ἔζησε, βλέπετε, και πάρα πολὺ μὰ τί δὲν ἔκαμε στὴ ζωὴ του! Και πρῶτα πρῶτα μιὰ σειρά ἀπὸ μυθιστορήματα. Νεώτατος, εἰκοσιτριῶν μόλις χρόνων, ἔγραψε τὸ πρῶτο: «Ὁ Διάβολος ἐν Τουρκίᾳ». Κι' ἔπειτα τὴν «Ἡρώδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», τὰ «Νέθα Τέχνα» και τὴν «Πλεκάνη Πλεκτανῶν». Χωριστὰ τὴν «Κι-δσηλεία», τὸ πολὺκροτὸ ἐκεῖνο βιβλίον πὸν ἔγραψε για τὸν πατέρα του, ἕναν πλούσιο ἔμπορο τῆς Σμύρνης, πὸν μπλέχτηκε σὲ μιὰν ἀσχημὴ ὑπόθεση, συκοφαντήθηκε κι' ἀθωώθηκε με τις ἐνέργειες προπάντων τοῦ φιλόδοργου γιου του.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ὁ νέος μυθιστοριογράφος ἦταν φτωχός. Ὁ πατέρας του εἶχε καταστραφεί κι' αὐτὸς δὲν εἶχε παρὰ τὰ λίγα πὸν κέρδιζε ἀπὸ τὰ βιβλία του. Ἀλλὰ ὕπερα ἔγινε πλούσιος, τετράπλουτος μάλιστα. Γιατί δὲν ἦταν μόνο μυθιστοριογράφος; ἦταν κι' ἕνας τολμηρὸς, μεγαλεπιδουλος κι' ἀκαταγώνιστος ἐπιχειρηματίας. Πῆγε στὴν Ἀγγλία, στὴν ἀρχὴ ἐμπορεύτηκε και σιγά-σιγά ἔγινε ἕνας μεγάλος ἐφοπλιστής. Τὰ βαπόρια και τὰ καράδια τοῦ Στέφανου Ξένου τριγύριζαν τὴν ἑλλη-

νικὴ σημαία σ' ὅλο τὸν κόσμο και καθέν' ἀπ' αὐτὰ ἔφερε τὸνὸμα ἐνὸς ἀπ' τοὺς ἥρωες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης. Σήμερα τὰ ἑλληνικὰ βαπόρια ὀνομάζονται «Κιχὴ» ἡ «Ἀγλαΐα». Τὰ βαπόρια τοῦ Στέφανου Ξένου ὀνομάζονταν «Μάρκος Μπότσαρης» ἡ «Ὀδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος». Ἐ, ἄλλη φιλοπατρία, ἄλλον ἐθνισμὸ εἶχαν οἱ ἐφοπλιστὲς τοῦ καιροῦ ἐκείνου, ὅταν ἦταν μάλιστα και μυθιστοριογράφοι...

Στὸ Λονδίνο, πὸν εἶχε τις καλύτερες σχέσεις, ὁ Στέφανος Ξένος ἀπόκτησε και τὴ συλλογὴ τῶν πινακῶν, πὸν δὲν θυμοῦμαι τώρα ποῖος φιλότεχνος λόρδος τὴν εἶχε καταρτίσει. Κι' ὁ Ἕλληνας ἐφοπλιστὴς τὴ χάρισε, καθὼς εἶπαμε, στὴν Ἑλλάδα, για νὰποτελέσῃ τὸν πυρήνα τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης της. Εἶναι πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε, ἀπᾶνω ἀπὸ πενήντα, κι' οἱ «ἀρμόδιοι» στὴν Ἑλλάδα δὲν καταλάβαιναν πολὺ ἀπὸ τέτοια πράγματα. Δέχτηκαν τὴ συλλογὴ τοῦ Στέφανου Ξένου θυμούμενοι ὅπως τὴν παροιμία «ἔσιδι χάρισμα γλυκὸ σὰ μέλι». Πέταξαν ὅμως τοὺς παλιομουσουλμάδες ἐκείνους στὰ ὑπόγεια τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπου ἔμειναν θαμμένα κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πόσον καιρὸ. Πολὺ ἀργότερα δὲν βραδυκίνητο αὐτὸ Κράτος σκέφτηκε νὰ κάμῃ κι' Ἐθνικὴ Πινακοθήκη. Και τότε μόνο ὁ θησαυρὸς βγήκε ἀπ' τὸν σκοτεινὸ τάφο του και κουβαλήθηκε νὰ λάμψῃ στὸ Πολυτεχνεῖο... Ἀς εἶναι! τέτοιες βαρβαρότητες δὲν γίνονται πιά οὔτε στὴν Ἑλλάδα. Ὅποιοι θὰ τῆς χάρισῃ σήμερα μιὰ καλλιτεχνικὴ συλλογὴ, μπορεῖ νὰ ναι βέβαιος πὸς θὰ γίνῃ δεκτὴ με τις τιμὲς πὸν θὰ τῆς ἀξίξουν. Ἀφοῦ και τὸ ἴδιο τὸ Κράτος, — τί διαφορὰ ἀπὸ τότε! — ἀγοράζει σήμερα πίνακες για νὰ πλουτίζεται ἡ Πινακοθήκη του.

Ἄλλ' ἂς γυρίσουμε στὸν Στέφανο Ξένο. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ συλλογὴ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ βιβλία του, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ καράδια του ἀκόμα με τὴν ἐθνικὴ σημαία και τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα, χάρισε στὸ ἔθνος και κάτι ἄλλο πολυτίμο: τὸν «Βρετανικὸ Ἀστέρ» του, ἕνα θαυμάσιο εἰκονογραφημένο περιοδικόν, πὸν τὸ τύπωνε στὸ Λονδίνο. Τί ὠραῖο! τί πλούσιο! Σε μερικὰ σπιτία θὰ ὑπάρχουν ἀκόμα τόμοι τοῦ ἑλληνικοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ πὸν ἦταν ἐφάμιλλο τῶν καλύτερων εὐρωπαϊκῶν. Μόνο στὴν Ἀμερικὴ βγαίνουν σήμερα ἕνα δυο τέτοια ἑλληνικά, ἀλλὰ οὔτε αὐτὰ δὲν εἶναι σὰν τὸν «Βρετανικὸ Ἀστέρ» τοῦ Στέφανου Ξένου.

Μὲ τὴν ἴδια ὥστόσο εὐκολία πὸν ἔκαμε τὴν κολοσσίδα του περικοσίου, ὁ ἐπιχειρηματίας μυθιστοριογράφος, γενναῖος πάντα, σπάταλος, τὴν ἔχασε. Και γύρισε στὴν Ἑλλάδα φτωχός. Οὔτε βαπόρια πιά οὔτε καράδια.

Μόνο τὰ βιβλία του είχε, τὰ θάνατα. Ἀλλὰ καὶ τὰ σχέδιά του τὰ μεγαλε-
πίδωλα. Ἐν' ἀπ' αὐτά, τὸ τελευταῖο
του, ἦταν ἡ ἀναμόρφωση τῶν Ἀθηναίων
σὲ μεγάλη καὶ θαυμαστὴ πρωτεύουσα
τῆς Ἀνατολῆς. Κι' ἐπρότεινε τότε στοὺς
Ἀθηναίους νὰ τὸν βγάλουν Δῆμαρχο
καὶ νὰ τὸν βοηθήσουν ἕτσι νὰ ἐκτελέσῃ
τὰς ἐργασίες του. Νὰ διατυπώσῃ τὸ
βράχο τῆς Ἀκρόπολης, γιὰ νὰ δροσί-
ζεται ἡ πόλη ἀπὸ τὸν μπάτη τοῦ Σα-
ρωνικοῦ ποῦ δὲν θάδρισκε πιά κανένα
ἐμπόδιο. Νὰ μεταβάλῃ σὲ μεγάλο
πλωτὸ ποταμὸ τὸν Ἰλισσό, ὥστε τὰ
καράβια νὰ γυροδολοῦν μπροστὰ στὶς
Στήλες τοῦ Ὀλυμπίου. Νὰ στήσῃ ἕνα
πελώριο ρολοὶ στὴν Ἀκρόπολη, ὥστε
νὰ βλέπουν τὴν ὥρα οἱ καταπλέοντες
ἀπὸ τὸ Σούνιο, ὅπως ἄλλη φορὰ ἐδλε-
παν τὸ κράνος τῆς Ἀθῆνας...

Γελᾶτε;... Κι' οἱ Ἀθηναῖοι γέλασαν
τότε καὶ μαύρισαν τὸν υποψήφιο Δῆ-
μαρχο ποῦ τὸν πῆραν γιὰ τρελό. Κι' ὅ-
μως εἶμαι βέβαιος, πὼς ἂν τὸν ἐβγαζαν
καὶ τὸν βοηθοῦσαν, ὁ Στέφανος Ἐένος
θακάνε κι' αὐτά, κι' ἄλλα ἀκόμη
πολλά. Εἶχε μέσα του τὸ δαιμόνιο
τῆς μεγαλοφυΐας, ὁ ἔκτακτος αὐτὸς
ἀνθρώπος. Κι' ὅ,τι ἔκαμε στὴ ζωὴ
του, ἦταν μεγάλο κι' ὠραίο. Ἔτσι
καὶ τὰ μυθιστορήματά του, τὰ ὀγκώδη,
τὰ πολυπρόσωπα, τὰ πολὺπλοκα, θαύ-
ματα γιὰ τὴν ἐποχὴ τους. Τὸ καλύτερο
εἶναι βέβαια καὶ τὸ περιφημότερο: ἡ
κλασσικὴ πιά «Ἡρώς τῆς Ἑλληνικῆς
Ἐπαναστάσεως». Ἀπ' αὐτὸ τὸ μυθιστό-
ρημα οἱ περισσότεροι Ἑλλήνες ἔμαθαν
τότε τὴν ἱστορίαν τοῦ 21. Μὰ καὶ σή-
μερα ἡ «Ἡρώς» ὡς ἱστορικὸ, ἐθνικὸ
μυθιστόρημα, διαβάζεται μ' ἐνδιαφέρον.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET,
διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασιν» ἀπὸ
τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο.]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κι' αὐτὴν ἐπίσης εἶχαν νὰ τὴν ἴδω
ἐκεῖ καὶ...

Ἦταν μιὰ Πέμπτη πρωτὶ. Κι' ἴσα-
ἴσα ἐκεῖ ποῦ ὁ Τζάκ, βλέποντας ἀπὸ
τὰ τζάμια τῆς ροτόντας τὸν γαλᾶζιο
ἀνοιξιάνικο οὐρανὸ, συλλογιζόταν με-
λαγχολικὰ τὴν ὥραν ὅταν ἕνας πρωτ-
γὸς περίπατος, ἄκουσε τρανταχτὸ κου-
δοῦνισμα καὶ σὲ λίγο εἶδε νὰ μπαίνει
ἡ μητέρα του, λουσαρισμένη, χαρούμε-
νη, βιαστικὴ καὶ μὲ μιὰν ἔκτακτη ζω-
ρότητα.

Ἐρχόταν νὰ τὸν πάρῃ νὰ πᾶνε πε-
ρίπατο στὸ Δάσος.

Δὲν θὰ γύριζαν παρὰ τὸ βράδυ. Θὰ
ἔτρωγαν ἐκεῖ, θὰ διασκεδάζαν ἔξω ὅλη-
μέρα, ὅπως τόκαναν ἄλλοτε. Τί χαρὰ!
Ἐπρεπε νὰ ζητήσουν τὴν ἄδεια τοῦ

κ. Μορονδάλ. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ κυρία
Μπαρτανδὸ ἔφερνε καὶ τὴν τριμηνία,
μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε μὲ πόση εὐ-
κολία τὴν πῆραν.

Κι' ἐνῶ ἡ μητέρα του πληροφοροῦσε
τὸν Δουκιάρχη, ὅτι ὁ κ. Νταρζαντὸν ἀν-
γκάστηκε ξαφνικὰ νὰ φύγῃ στὴν Ὁ-
δόννη, γιὰ τὸν τηλεγράφησαν πὼς ἡ
θελα του ἦταν ἐτοιμοθάνατη, ὁ Τζάκ
ἔτρεχε μέσᾳ νὰ ντυθῇ. Περνώντας τὴν
αὐλὴν, ἀπάντησε τὸν Μαντού, ποῦ τα-
πεινὸς καὶ περίλυπος ὅπως πάντα, ἔκα-
νε τὴν καθημερινή του ἐργασία, χω-
ρὶς νὰ νοιάζεται γιὰ τὸν ὠραῖο καιρὸ
καὶ γιὰ τὸν μυρμυμένο ἄερα.

Τοῦ Τζάκ τοῦ ἤρθε τότε μιὰ ἰδέα,
— ἰδέα εὐτυχισμένου παιδιοῦ, ποῦ θέ-
λει νὰ μοιραστῇ τὴν εὐτυχίαν του μὲ
ἄλλους. Καὶ γυρίζοντας στὴ μητέρα του:

— Μαμά, τὴν παρακάλεσε, παίρ-
νουμε καὶ τὸν Μαντού;

Ἐ, δὲν ἦταν τὸ ἴδιο εὐκολο νὰ δοθῇ
ἡ ἄδεια καὶ γιὰ τὸν μονάκριβο ὑπὸ-
πῆ. Ὁ Τζάκ ὅμως παρακάλεσε τόσο
πολύ, ὥστε ἡ ἀγαθὴ κυρία Μορονδάλ
ἐδῆλωσε ὅτι, γιὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην,
ἀναλάμβανε αὐτὴ ὅλες τὶς δουλειὲς τοῦ
σπιτιοῦ.

— Μαντού! Μαντού! φώναξε ὁ Τζάκ.
Ντύσου γρήγορα! Σὲ παίρνουμε μαζί
μας μὲ τὰμάκι! Ὁ παῖς νὰ φᾶμε ἔξω,
στὸ Δάσος!

Ἐγείνε κάποια φασαρία. Ὁ Μαντού
εἶχε σαστίσει. Ἡ κυρία του ἔφαχνε νὰ
τοῦ βρῇ μιὰ δανεικὴ στολὴ γιὰ τὴν
περίστασιν. Ὁ μικρὸς Μπαρτανδὸ χορο-
πηδοῦσε. Κι' ἡ μητέρα του ἐξακολου-
θοῦσε νὰ μιλᾷ στὸν κ. Μορονδάλ γιὰ
τὸ ταξίδι τοῦ κ. Νταρζαντὸν.

Ἐπιτέλους ἐτοιμάστηκαν καὶ ἐξεί-
νησαν.

Ὁ Τζάκ κι' ἡ μητέρα του κάθισαν
στὸ βῆθος τοῦ ἀμαξιοῦ κι' ὁ Μαντού
ἀπάνω, πλάι στὸν Αὐγουστή. Αὐτὸ δὲν
ἦταν βέβαια πολὺ βασιλικὸ, μὰ ὁ μικρὸς
βασιλιάς εἶχε γνωρίσει κι' ἄλλα χειρό-
τερα...

Τί ὠραία ἡ πρωτὴν ἐκείνη ἀμαξίδα
στοὺς μεγάλους, ἡλιοπλημμύριστους
δρόμους τοῦ Περισιῦ καὶ τί γρήγορα
ποῦ ἔφτασαν στὸ πράσινο, τὸ εὐωδια-
σμένο ἀνοιξιάνικο Δάσος!

Ὁ Τζάκ κάθε τόσο ἐνθουσιαζόταν,
φιλοῦσε τὴν μητέρα του καὶ τραβοῦσε
τὸν Μαντού ἀπ' τὴ στολή:

— Σ' ἀρέσει, Μαντού;

— Πολύ! πολύ!

Τὰμάκι σταμάτησε στὸ ἐστιατόριο
τοῦ Περιπτέρου κι' ἐνῶ τοὺς ἐτοίμαζαν
τὸ τραπέζι, ἡ κυρία Μπαρτανδὸ καὶ τὰ
παιδιά πέζεψαν, γιὰ νὰ κάμουν τὸ γύρο
τῆς λίμνης. Ἐπείνη τὴν ὥραν ἦταν
ἐρημιά κι' ἡσυχία. Τὸ νερὸ διατηροῦσε
τὴ νυχτερινή του φρεσκάδα, οἱ κύμφοι
κόλυμποῦσαν μὲ χάρη κι' ἡ γαλήνια
ἐπιφάνεια καθρέφτιζε τὴν ὀλόγυρ' ἀν-

θισμένη πρασινάδα. Τί ὠραῖος κι' ὁ
περίπατος ἐκεῖνος στὴ λίμνη!

Ἀμὴ τὸ πρόγευμα;... Τὸ πρόγευμα
στὸ τραπέζι ἐκεῖνο, μπροστὰ στ' ὁ-
λάνοιχο παράθυρο;... Μὲ πόση χαρὰ,
μὲ πόση ὄρεξιν τὰ παιδιὰ ἔτρωγαν ἀπ'
ὅλα, καὶ πὼς γελοῦσαν!... Ἐνα γέλιο
ἦταν αὐτὸ τὸ πρόγευμα, ἀπ' τὴν ἀρχὴν
ὥς τὸ τέλος. Τὸ κάθετι ἦταν πρόφα-
ση: ἕνα ψωμάκι ποῦ ἔπεφτε χάμω, ἕνα
γκαρσόνι ποῦ περνοῦσε φορτωμένο
πιάτα, ἕνας κύριος μὲ κόκκινη μύτη
ποῦ ἔμπαινε. Ὅλα τοὺς ἔκαναν νὰ
ἐξακρίβουνται στὰ γέλια. Κι' ἀπέξω,
στὰ κλαδιά τῶν δέντρων, μὲ τὴν ἴδια
χαρὰ, κελαῖδουσιν τὰ πουλάκια...

Ἀφοῦ ἀπόφαγαν, ἡ μητέρα ἐπρό-
τεινε:

— Πᾶμε στὸ Ζωολογικὸ Κήπο;

— Ὁ, τί ὠραία ἰδέα, μαμά!... Ὁ
Μαντού δὲν τὸν εἶδε ποτέ... Ὁ εὐχα-
ριστήθηκε πολὺ!...

Ἐναμνησαν στὰμάκι κι' ἀκολούθησαν
τὴ μεγάλη δεντροστοιχία ὡς τὰ κάγ-
γελα. Ὁ Κήπος, ἔρημος σχεδὸν ἐκεῖ-
νη τὴν ὥραν, εἶχε ὅλη τὴ γαλήνη καὶ
τὴ φρεσκάδα ποῦ τοὺς εἶχε μαγέψει
καὶ στὸ πρωῒνὸ Δάσος. Ἀλλὰ γιὰ τὰ
παιδιά, ἡ μεγαλύτερη ἐλξη ἦταν τὰνα-
ρίθματα ζῶα του.

Ὁ Μαντού, ποῦ ὡς τότε εἶχε δια-
σκεδάσει μόνο γιὰ νὰ κάνῃ εὐχαρί-
στησιν τοῦ Τζάκ, ἄρχισε τώρα νὰ δια-
σκεδάζῃ καὶ γιὰ τὸν ἑαυτοῦ. Κι' αὐτὸς
δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τίς γαλᾶζιες ἐπι-
γραφὰς τῶν κλουδιῶν καὶ τῶν περιδῶλων
γιὰ νὰ γνωρίσῃ κάποια ζῶα τοῦ τόπου
του. Μὲ τί χαρὰ ἀνακατωμένη μὲ λύπη,
ἔδλεπε τίς καγγαρούδες, τοὺς ζέβρους,
τίς ἀντιλόπες καὶ τὰλλα μικρὰ ἢ μεγάλα
«τροπικάκια» τοῦ Κήπου! Τί τοῦ θύ-
μιζαν! Τί τοῦ ἔφερναν μπροστὰ στὰ
μάτια του μὲ τὰ τρεχάματα, τὰ σκιρ-
τήματα καὶ τὰ πηδημάτα τους!

Τὰ πουλιά ὅμως τὰ λυπόταν ἡ ψυχὴ
του. Καλὰ, τὰ καμηλοπούλια εἶχαν τό-
πο νὰ τρέχουν καὶ νὰ σαγαιλίζουν τὸ
χῶμα ὅσο ἤθελαν. Οἱ κακόμοιροι ὅμως
οἱ παπαγάλοι, ποῦ ἦταν κλεισμένοι,
φυλακισμένοι στὰ ὁμοίμορφα ἐκεῖνα
κλουδιά, ποῦ καθένα δὲν εἶχε μέσα
πρὸς μιὰ λεκάνην μὲ νερὸ καὶ, γιὰ
πέταυρο, ἕνα δέντροκι χωρὶς κλαδιά
καὶ πράσινα φύλλα; Κι' ὁ Μαντού βλέ-
ποντας αὐτὰ τὰ κλουδιά, θυμόταν τὸ
Γυμνάσιο Μορονδάλ...

Ἀλλὰ λίγο λίγο ὁ Κήπος ἐγέμιζε.

Εἶχε κόσμον τώρα, θόρυβο, ζῶή. Κι' ἄ-
ξαφνα, ἀνάμεσα σὲ δύο δεντροστοιχίες,
ἕνα θέαμα ἀλλόκοτο, φανταστικὸ, προ-
ξένησε τέτοια ἐκστασιὴ στὸν Μαντού,
ποῦ ἀπόμεινε ἀκίνητος, βουδός.

Δυὸ ἐλέφαντες, — ναί, δύο ἐλέφαν-
τες, ποῦ δὲν φαινόνταν ἀκίμα παρὰ
τὰ πελώρια κεφάλια τους στὸ ὕψος
σχεδὸν τῶν δέντρων κι' οἱ κινούμενες

προδοσκίδες τους, ἐρχόνταν, βαστώντας
στὴν πλατειὰ τους ράχη ἕναν παρδαλὸ
κόσμον, γυναῖκες μὲ ἀνοιχτόχρωμες ὁμ-
πρέλλες, παιδιὰ μὲ ψάθινα καπέλλα,
κεφάλια ξανθὰ ἢ μαῦρα ξεσκουφωτά,
στολισμένα μὲ χρωματιστὲς κορδέλλες.
Πίσω ἀπ' τοὺς ἐλέφαντες, ἐρχόταν μιὰ
καμηλοπάρδαλη μὲ μακρὸ λαιμό, ποῦ
κρατοῦσε ψηλὰ τὸ μικρὸ της κεφάλι,
σοβαρὸ καὶ περήφανο. Εἶχε κι' αὐτὴ
ἀναβάτες. Καὶ τὸ παράξενο αὐτὸ κα-
ράβι περνοῦσε ἀνάμεσα στὰ δέντρα
μὲ γέλια, μὲ φωνές, μὲ χαρές, καὶ
κάπου κάπου μὲ καμμιὰ μικρὴ κραυγὴ
τρέμου.

— Τί ἔχεις, Μαντού!... τρέμεις;...
εἶσαι ἄρρωστος; ρώτησε ὁ Τζάκ τὸ
πυρρόφο του.

Ἀλήθεια, ὁ Μαντού κόντευε νὰ λι-
γοθυμήσῃ ἀπ' τὴ μεγάλη συγκίνηση.
Μὰ ὅταν ἔμαθε πὼς κι' αὐτὸςμποροῦσε
νὰνέβῃ στοὺς ἐλέφαντες ἐκεῖνοις, τὸ
πρόσωπό του πήρε ὕψος σοβαρὸ, σχε-
δὸν ἐπίσημο.

Ὁ Τζάκ δὲν θέλησε νὰ τὸν ἀκολου-
θῇ. Προτίμησε νὰ μείνῃ κοντὰ στὴ
μητέρα του. Κι' οἱ δύο μαζί, καθισμένοι
σ' ἕνα πάγκο, εἶδαν τὸ ἀραπάκι νὰ
σκαρφαλώνῃ στὴ ράχη τοῦ ἐλέφαντα
μὲ μιὰ ἔκτακτη βία καὶ λαχτάρα.

Ἀλλ' ἅμα βρέθηκε καὶ πάνω, μετα-
μορφώθηκε!

Δὲν ἦταν πιά τὸ ξετοπισμένο παιδί
μὲ τὴ γελοία ὄψη καὶ τὴν ἀστεία
γλώσσα. Δὲν ἦταν πιά τὸ ἀδέξιο καὶ
κακορρίζικο ξένο μαθητοῦδι, ποῦ εἶχε
καταντήσῃ δουλάκι ταπεινὸ καὶ περὶ-
τρομο. Κάτω ἀπ' τὸ μαῦρο του πετσί,
ἔθωρο συνήθως, αἰσθανόσουν τώρα πὼς
κυκλοφορεῖ αἷμα, ζῶή! τὰ κοντὰ σγου-
ρόμαλλά του σηκώνονταν ἄγρια καὶ
στὰ μάτια του, ποῦ εἶχαν πάντα τὸ
παράπονο τῆς ξεροῖας, ἔδλεπε τώρα
ἀστραπὲς θυμοῦ καὶ περηφάνειας.

Εὐτυχισμένο βασιλόπουλο!

Δυὸ - τρεῖς φορές τοῦ ἔκαμαν τὸ γύρο
τῆς δεντροστοιχίας.

«Κι' ἄλλο! κι' ἄλλο!» φώναζε μὲ
θάρρος, σὰ νᾶταν στὸν κήπο τοῦ παλα-
τιοῦ του, στὸ σπῆτι του, στὸ στοιχεῖο του.

Κι' ἐκεῖ, μπροστὰ στὸν περίβολο τῶν
ζέβρων καὶ τῶν καγγαρούδων, περ-
νοῦσε καὶ ξαναπερνοῦσε, σὰ μεθυσμένος
ἀπὸ τὸ τρέξιμο τοῦ ἐλέφαντα. Ἡ κε-
ρίκα, ἡ δαχομένη, οἱ μάχες, τὰ μεγάλα
κυνήγια, ὅλα αὐτὰ τοῦ ξαναρχόνταν στὴ
θύμησιν. Μιλοῦσε μονάχος του, στὴ
γλώσσα του κι' ἀκούγοντας τὴ φωνή.
Ἄξαφνα τὴν ἀφρικάνικη, τὴ γνωστὴ
του, ποῦ τὸν ἔκανε νὰ κλείνῃ τὰ μάτια
ἀπὸ εὐχαρίστησιν, ὁ ἐλέφας ἐνθουσια-
ζόταν καὶ γρύλλιζε, οἱ ζέβροι χρεμετι-
ζαν, οἱ ἀντιλόπες πηδοῦσαν τρομαγμέ-
νες, ἐνῶ ἀπ' τὸ μεγάλο κλουβὶ μὲ τὰ
ἐξωτικά πουλιά, ὅπου ὁ ἥλιος ἔρριχνε
ἀχτίνες πρὸς κόκκινες τώρα, ἔφταναν

ζωηρὰ κελαϊδήματα, στριγγὰ σφυρί-
γματα, κρωγμοί, ὄλος ὁ θόρυβος τοῦ
παρθένου δάσους τὴν ὥραν τοῦ ἡλιοθα-
σιλέματος.

Ἀλλὰ ἦταν ἀργά, ἔπρεπε νὰ γυρί-
σουν. Ἐπειτα, μόλις ἔπεσε ὁ ἥλιος, ση-
κώθηκε ἄερας ψυχρὸς, ὅπως συμβαίνει
συχνὰ στὶς ἀρχὲς τῆς ἀνοιξῆς, ποῦ μιὰ
παγερὴ χειμωνιάτικη νύχτα διαδέχεται
τὴν ἡλιοφώτιστη καλοκαιρινὴ μέρα.

Γιὰ τὰ παιδιὰ, ὁ γυρισμὸς αὐτὸς
ἦταν μελαγχολικὸς. Τί διαφορὰ ἀπὸ
τὴν πρωῒνὴ ἀνοιξιάνικη ἀμαξίδα! Τὰ-
μάκι ἔτρεχε τώρα πρὸς τὸ Γυμνάσιο,
ἀφίοντας πίσω του τὴ Θριαμβευτὴ καὶ
Ἀψίδα, ροδομαμένην ἀκόμα ἀπ' τὴ
δύση, σὰ νὰ πῆγαινε πρὸς τὸ σκοτάδι.
Ὁ Μαντού ἐκεῖ ψηλά, δίπλα στὸν Αὐ-
γουστή, συλλογιζόταν. Ὁ Τζάκ, χωρὶς
νὰ ξέρῃ γιατί, αἰσθανόταν βαθεῖα λύπη
καί, κατὰ σύμπτωση ἡ κυρία Μπα-
ρτανδὸ ἦταν σιωπηλὴ. Ὡστόσο εἶχε

κάτι νὰ πῇ, κάτι ποῦ ἴσως τῆς κόστιζε
καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἀνέβαλε ὡς τὴν τελευ-
ταία ὥραν. Ἐπιτέλους πῆρε τὸ χέρι τοῦ
Τζάκ καὶ τὸ κράτησε μέσ' στὸ δικό της:

— Νὰ σοῦ πῶ, παιδί μου... ἔχω μιὰ
κακὴ εἰδησιὴ νὰ σοῦ δώσω...

Τὸ κατάλαβε ἀμέσως πὼς κάποιο
μεγάλον δυστύχημα θὰ τὸν χτυποῦσε καὶ
τὰ ματάκια του στράφηκαν στὴ μη-
τέρα του ἐκτετυκτά:

— Ὁ μὴν τὸ πῆς, μὴ μοῦ τὸ πῆς,
ἀφοῦ εἶναι κακό...

Ἀλλὰ ἐκείνη ἐξακολούθησε, μιλών-
τας σιγανὰ καὶ γρήγορα:

— Πρέπει νὰ φύγῃς γιὰ ταξίδι μεγά-
λο... Εἶμαι ἀναγκασμένη νὰ σῆψῃς...
Μὰ θὰ σοῦ γράψω... Μόνο νὰ μὴν
κλάψῃς, γιὰτί θὰ με πίκραινες πολὺ...
Καὶ πρῶτα-πρῶτα δὲν φύγω γιὰ πολὺ
καιρὸ... Γρήγορα θὰ ξαναἰδωθῶμε...
Ναί, σοῦ τὸ ὑπόσχομαι, πολὺ γρήγορα!..
(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΕ'.

Οἱ δεσποινίδες Παρισιάνου ἀναγνώρισαν πὼς ὁ Φακὴς εἶχε δικιο. Ναί,
δὲν ἦταν ἄλλη σωτηρία ἀπ' τὴ φυγὴ. Τί καλὰ ποῦ ἔσβυσε κι' ἡ λάμπα! Ἀλή-
θεια στὰ σκοτεινὰ δὲν ἔβλεπαν ποῦ εἶναι ἡ ἀρκούδα μὰ οὔτε κι' ἡ ἀρκούδα δὲν
ἔβλεπε ποῦ εἶναι αὐτές, γιὰ νὰ δοῦν καὶ νὰ τις σπαράξῃ... Ἐ, ἴσως γλυ-
τώσουν...

— Ἐμπρός!... σιγά!...

— Στὸ σαλονάκι!... σοῦ!...

— Ἀπὸ δῶ! ἀπὸ δῶ!

Στὰ σκοτεινὰ, ἡ φυγὴ ἀρχίζει. Φυσικά, οἱ νοικοκυράδες ξέχουν τὰ κατατό-
πια τοῦ σπιτιοῦ τους. Καὶ σεργιάνιστες μὲ χέρια καὶ μὲ πόδια, βρῖσκουν εὐκολὰ
τὴν πόρτα, βγαίνουν στὸ διάδρομο καὶ τρυπῶνουν στὸ σαλονάκι ἐκεῖνο ποῦ
εἶναι ἐπίσης σκοτεινὸ.

Ὁ Φακὴς, σεργιάνιστος κι' αὐτός, ἀκολουθεῖ τίς κυρίες του...

Ἡ δεσποινὶς Ὀλυμπία διπλοκλειδώνει τὴν πόρταν τοῦ σαλονιοῦ καὶ βάζει
τὸ κλειδί στὴν τσέπη της.

Ἐγγύτωσαν!

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα τί κάνει ἡ μαύρη ἀρκούδα; — Θὰ ἰδοῦμε μεθαύριο.
(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΕΓΓΑΡΙ ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ

[Αριθ. Έγκρ. 81]

Πίσω απ' το γειτονικό βουνό ένα φως αρχίζει να ξεπροβάλλει. Οι άκρες των σύννεφων φωτίζονται και σε λίγο ένας δόλος-μνος δίσκος φαίνεται.

Φυσά βοριάς, τα κλαδιά τρίζουν, πάνε να σπάσουν. Οι σκιές των δέντρων ξαπλώνονται τεράστιες κάτω στο χρώμα κι ένα φως άσπρο γεμίζει το στερέωμα.

Τ' άστρα ένα-ένα χάνονται. Τα σκεπάει το φως του παγωμένου φεγγαριού.

Οι καμινάδες καπνίζουν και πού και πού κανένας καθυστερημένος διαβάτης τρέχει να κωδή στο έσσοτο σπιτιού του.

Και το φεγγάρι το χειμωνιάτικο, το λησμονημένο φεγγάρι του καλοκαιριού, άρροκαλξ μονάχο του, χωρίς θαυμαστές, άπάνω στην τροχιά του.

Τάχα να κρατάει παράπονο πού δεν το προσέχει κανείς πιά; Οι έλκεις του πότε-πότε αυτό μου λένε...

Νδρικός

ΣΠΑΝΙΟΣ ΦΙΛΟΣ

[Αριθ. Έγκρ. 66]

Ποτέ μου δεν είχα ιδεί πελαργό όμως από τις ζογραφίες πού έβλεπα μικρός κι από τις ιστορίες πού διάβαζα γι' αυτόν, δεν είχα πολύ συμπάθησι. Και λυπόμουν μάλιστα την αλήθεια κατάκαρδα, γιατί να μην κάνη και στην πατρίδα κρύο, γιατί να μη χιονίση, γιατί να μη βόσκονται και σ' αυτή ρέματα με βατράχια πολλά, γιά να έρχονται οι πελαργοί να χιζούν τις φωλιές τους στις στέγες μας, κεί πλάι στο φουγάρο του μαγειριού.

Από μικρός ακόμα, πραγματικά πότενα πως άμα ο πελαργός έρθει να χιζή τη φωλιά του στη στέγη, κι' η εύλογία του Θεού έρχεται μαζί του στο σπίτι.

Γιαυτό δε μολογείται η χαρά μου, όταν το καλοκαίρι πού βοσκόμουν στο χτήμα, άπάντησα έναν τέτοιο πολύτιμο φίλο. Ένα πρωί, τριγυρνώντας γιά κανέναν σταλαπτερινό με το τουφέκι στο χέρι, είδα ένα μπουλόνι θεότατο πουλάκι να πετούν βιαστικά. Από περιέργεια — πρώτη φορά έβλεπα πουλάκι τόσο μεγάλο, — σημάδεψα, έρριξα μία στο σωρό και πήγα να πάρω το άλλο. Τί χαρά όταν, πλησιάζοντας, είδα πως ήταν ένας νεαρός πελαργός! Τόν πήρα στην άγκυλα μου... Οι πολλές μου φροντίδες σε λίγες μέρες τόν είχαν δολότελα γιαιτρέψει.

Πόσο τόν αγάπησα. Θέ μου! Πόσο παράξενα μού φαινόταν εκείνη η πελώρια μύτη και τα κανυήλα ποδάκια του, πόσο γελοία μ' έδειχνε τη σοβαρότητα και το επίσημο βάδισμά του! Κι' από μέσα μου, έτοιμ σ'ά κρύφια,

ένοιωθα μία μεγάλη συγκίνηση — η εύλογία του Θεού... — μολονότι ο πελαργός μου δεν μού είχε έρθει τόσο από καλοσύνη του ο καίμενος. Έλπιζα σε μία παντοτεινή φιλία μ' αυτόν και λογάριζα να τόν πάρω μαζί μου σάν θά έφευγα.

Μά σ' αυτό δέν συμφωνούσε κι' ο φίλος μου. 'Η μοναξιά θά τόν βάρενε πολύ και μ' όλη την αγάπη — τη λατρεία! — πού τού είχα, ένα όμορφο δειλινό, γούμ θοντας τόν αυτόν του λεύτερου, έκανε φτερά. Με δακρυσιμένα τα μάτια, σάν όπτασία, τόν παρακολούθησα να υψώνεται... Θά τόν ξεγέλασαν κάτι άγριοπάσιες πού πετούσαν από πάνω... 'Η αγάπη του σε μένα σβήστηκε μείως, μπρός στην επιθυμία του να βρεθί άνάμεσα στους συντρόφους του...

Δούης 'Ηλιοπερίχυνος

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

[Αριθ. Έγκρ. 71]

Έβρεχε και βρέχει μέρες τώρα. Τόν ήλιο έχουνε κρύψει πυκνά γκρίζα σύννεφα και οι χοντρές σταγόνες της βροχής φιλούν αδιάκοπα τα τζάμια, τα πεζοδρόμια. Σ' άντικρύν άπαράθυρο βλέπω να προβάλλουν κάθε τόσο φοβισμένα μούτρα πού κοιτάζουν τόν σκοτεινισμένο ουρανό. Κι' οι διαβάτες λιγοστοί, άραιοί, περνούνε βιαστικά. Οι άνοιγμένες τους μαύρες ομβρέλλες μοιάζουν, μέσ στο άβέβαιο σταχτό φόντο τού-ρανού, σάν μορφαία!

Κάπου-κάπου φυσά και καμιά κρυερή πνοή, πού σηκώνει κίτρινα σύννεφα από το χρώμα, — τα πεσμένα φύλλα. — Τάχα δέν μοιάζουν πολλές φορές οι έλπίδες μας με τα κυτρινισμένα φύλλα; Μή δέν μ'άς προλένε τόν άγριο χειμώνα της ζωής μας, χωρίς ήλιο;

Χιόνι

ΑΠΕΦΑΞΕΑΝ

[Αριθ. Έγκρ. 77]

Κατά την όλική έκλειψη τού 1654, όρατή στη Γαλλία, μόλις την άνήγγειλαν οι άστρονόμοι, οι κάτοικοι τού Παρισιού τρόμαξαν υπερβολικά, νομίζοντας την γιά κακό προμήνυμα.

Τό πλήθος πλημύρησε τις έκκλησίες τόσο πολυάριθμο, πού οι παπάδες, μ' όλη τους την καλή θέληση, δέν κατόρθωναν να τούς έξομολογήσουν όλους.

Κάποιοι έφημέριοι τού Παρισιού, έπειδή δέν μπορούσε να έπαρκεση στις ανάγκες τών πιστών, έβλε μια καλή έμπνευση: άφίνει το έξομολογητάριο, ανεβαίνει στον άμβωνα και άποτεινόμενος στους χριστιανούς πού περιέμεναν με άγανάκη τη σειρά τους:

— Άδελφοί μου, φωνάζει, ένεκα της μεγάλης συρροής τού πλήθους στις έκκλησίες, οι άστρονό-

μοι άπεφάσισαν ν' αναβάλλουν την έκλειψη γιά καμιά δεκαπενταριά μέρες...

Ο χρονονογράφος δε μ'άς λέει αν οι πιστοί ξαναπήγαν στην έκκλησία την επομένη της εκλείψεως.

(Μετάφρασις από τό βιβλίον τού Abbe Moreux «Les échipes».)

Κυκλαμιά

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Τοτός άκούει κάτι και φωνάζει μ' ένθουσιασμό:

— Τί έξυπνη κουταμάρα!

Μέλισσα

**

Άπορία τού Κουφιοκεφαλήνη: — Γιατί όταν βρέχη κι' άβανη ήλιος, δέν μπορεί να τόν σβύση ή βροχή;

Συρανών

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Με τό 1ο φύλλο της 6ης Δεκεμβρίου άρχισε τό 48ον έτος κι' ό 33ος τόμος της Β' Περιόδου της «Διαπλάσεως». Έκείνοι πού ή συνδρομή των έληξε, πρέπει να την ανανεώσουν. Και όσοι δέν έστειλαν άκόμη τό δυνάμηνόμα της συνδρομής τού 1925, παρακαλούνται να τό στείλουν μαζί, σύμφωνα με τη δήλωση τού 28ου φύλλου.

Η Ισχύς όλων των Ψευδώνυμων τού 1925 έληξε πλέον. Όσοι θέλουν να έχουν τό ίδιο ψευδώνυμο και κατά τό 1926, πρέπει να τό ανανεώσουν τό ταχύτερον, διότι κατά τόν Κανονισμόν τά μη ανανεωθέντα έως τώρα ψευδώνυμα είναι έλεύθερα και θά τό δώδω εις όποιον τά ζητήσει.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Αθήναι, 38 δδς Εβρηπίδου την 9 Ματίου 1926

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΩ ΠΟΛΕΜΗ

Καθώς σας είπα, μερικά καλά παιδιά, πρώην και νύν Διαπλάσ-πουλα, πού αποτελούν τόν «Μορφωτικόν Όμιλον Νέων», διοργάνωσαν μία έρασιτεχνική παράσταση, γιά να ένοχώσουν τόν «Θρανό μεξ έπέρ τού Μνημείου τού Πολέμου». Η άπογευματινή αυτή θά γίνη το μεθεπόμενον Σάββατο, 27 Ματίου, ώρα 6 μ. π., στο Θέατρο Διονύσια (Πλατεία Συντάγματος). Θα παίζου τόν γαλλικό Ο Άστρινόσ είναι καλό παιδί, — διαλεχτά και τά τρία. Και θά μεσολάβησουν διάφορες άπαγγελίες, ποιημάτων κίριως τού Πολέμου, και ώραία κομμάτια από όρχηστρα.

Με τό έρχόμενο φύλλο, θά λάβετε τό πρόγραμμα. Έκει πιά θά ιδείτε όλες τις λεπτομέρειες, καθώς και τις τιμές. Όσο γιά εισιτήρια, όλη την τελευταία έβδομάδα θά βρίσκατε στο Γραφείο μου και στο Ταμείο τού Θεάτρου Διονύσια. Δέν άμφισβώλλω ότι όσοι μπορείτε, θα έλθετε, και θα βοηθήσετε, και σας εύχομαι να είστε όλοι ευτυχισμένοι. Οι τιμές άλλως τε τών εισιτηρίων είναι χαμηλές, κι' αυτό θά έξυμολογήται. Άν πάτε όμως κι' άν ένεργήσετε πολλοί, καθόλου άπίθανο να μαζευθί, μόνο απ' αυτή την παράσταση, δτι απ' όλα δσα θα έλαβετε ως τώρα, τό καλύτερο θά τού Μνημείο. Είναι δηλαδή μία ευκαιρία να συμπληρώσετε τό έργο σας, πού δέν πρέπει να την άφίστατε να σας φύγη.

Κι' αυτή την έβδομάδα έχω να ευχαριστήσω πολλούς γιά εσπέρ-θωμα. Είναι πάλι τό άκούρασό μου Διαβλεπόμεν Ροδινάκι, — πού μπορεί να μού ξανασταλή τό κομμάτι του έκίνου διορθωμένο, — ή μικρή μου Δώρα Ν. Ζαφειρίου, πού ήταν και άρρωστη, αλλά μόλις έγινε λίγο καλύτερα, έσπευσε να μού στείλη την πρώτη συνδρομή τρία πού έλαβε με τις συστάσεις τού καλού της μαματιά πού είναι και γυναικάς, — εύχομαι λοιπόν παραστικά και περιμένω συνέχεια, — τό φωτεινό μου Ηλεκτρικό πού άδήςσε κατά ένα τους... ή μόνο συνδρομή τού έχω στη μικρή του πόλη, μ'ά θά τού άδής-ση άκόμα με τό φως του, — ή παλιά μου φίλη Τζοκόντα, πού είχα να μού γράψη πέντε όλόκληρα χρόνια, αλλά κρίνετε πόσο μάγισσα άφού σάν πέμπτο ξεσπάθωναι, — και με τί ώρατο γράμμα! — ή άγαπητή μας Μιμόδα, πού κι' αυτή είχε να μού γράψη καιρό, αλλά τώρα πότες κίτι σπουδαίο: «τιήν άρχή άνός άτέλειωτου ξεσπάθωματος!» — ή πρόθυμη μου Άννούλα Άβλήχου, πού κατά την ύπόσχεσή της μού έγγράφει κι' άλλη συνδρομή τρία, — ή έργατική Μέλισσα, πού κι' αυτή τό ίδιο ξεσπάθωναι, (δν και μού γράφει από τό κρεβάτι, γιατί της πονεί της καμμένης μου δ λαιμός, περσινικά!) — ή παλιά μου φίλη Αίματοβαμμένη Φουστα-νέλλα, πού μού έγγράφει τώρα δυο, με την ύπόσχεση να μού γράψη άλλους δυο (μόνο πού άγώ άργησα λίγο να της άπαντήσω), — και τίλος ή άγαπητή μου Διέικα Χρυσάνθη με μία άνανέωση και με μιά καινούργια (λυπούμαι όμως πού φέτος δέν της έπέρτεψαν τό πολλά μαθήματα να πάρη ψευδώνυμο και να δράση) έ, άς είναι τό καλοκαίρι Δοικόν, άς δαχθόν δλοι κι' όλοι τις πού θερμές μου ευχαριστίες! Έλπιζω κι' αυτοί να έξακολουθήσουν, κι' άλλοι πολλοί να τούς μιμηθούν.

Ευχαριστώ γιά δσα γράφετε, Πολυδύνη Καλδή, αλλά δέν τό περιμένα τό σόνα, να είσαι έδω, να περνάς τόσο συχνά από την πόρτα μου και να διατάξεις να έλθω! Άλλά γιάτι τάχα να μη τό περιμένω! Ηόσοι ως τώρα δέν μού έμολόγησαν τόν ίδιο διαταγμό, μ'εροι και μεγάλοι, άγόρια και κορίτσια! Περιεργο πράγμα άλλα και... συνηθισμένο. — Ναί, στο Μεγάλο Έγκυκλοπαίδειό Λεξικό τού κ. Έλευθερουδάκη θά συνεργασθί κι' ό κ. Ξενόπουλος με διάφορα άρθρα σχε-τικά με τή Νεοελληνική Λογο-τεχνία.

Δέν μπορώ να καταλάβω, Νεράιδα τού Γαλαύ: έπειτες συλλογών Ψευματικών Άσκήσεων πριν λήξη ή προθεσμία, — άδιάφορο άν θά τή έλασαν λίγο μετά, — και δέν είδες πού σου ένημοσύνη άκόμη όδης με Άσκησι; Τότε δέν την έλαβα, δέν έστειλα στο χέρι μου. Καίρω πού σου άρέσουν τόσο τά έπειταίνά μου άποστήματα. Ναί, κι' ή Κυρά-Μέδρα συμφωνεί, δτι απ' όλα δσα ένημοσύνη ως τώρα, τό καλύτερο είναι ο Άλευκός Χορός κι' ή Μαύρη Αρκοόδα. Βλάντε τι γίνεσαι τόσον σπύτι πών δασπονήδων Πα-σιάνου. Καί έπώ να ιδήτε πα-ράδεισά!

Ποιήτισσα της Όλλανδίας, έλαβα, δυο γράμματά σου, εύχα-ριστώ, έστειλα και συμμορφώθηκα. Τά τά ξεσπάθωμάτά σου, κατά και-ρός σ' άδήςπρησαν. Ναί, ένεκα μού έγγράφει ως τώρα κι' αυτό δέμα δέν είναι μικρό. Μακρί να έλθω και άλλες! Καί πάλι σ' εύχαριστώ γιά όλα.

Έχει πού δέκω ή Γαλλίδα δα-κτύλα σου, Δειλά. Τίποτα δέν ηρώσκει πού γρήγορα ένα παιδί από τό διάδασμα άκαταλλήλων βι-βλίων. Καί με τή λέξη πού μετα-φράσθηκε, — γηρόσκει — μού φαί-νεται πως τά είπα όλα. Έέλασα και με τό πάθημα τού μαματιά τό λανσασκό, — έχει δέκω ο καίμενος, μπορεί τώρα να ξεμείνει τή γλώσσα πού συνήθισε; — και με την άρρηκινή από τούς φίλους τών βι-βλίων πού σου έστειλα. «Γεγονός» πού γιά τήν παροιμία σας ένα κακό έλληνικά βέβλα από τας άθήνας, έ; Τό έννοώ πολύ καλά... Καί, δ κ. Τανάρρας είναι καλαιδέ-ως γράφει και, έκτός απ' αυτό, γιά γράφει κι' άλλα όρατα βέβλα. — «Σπογγαλιές τού Αιγαίου», «Με-λάχωση» κτλ.

Και πού, Έρωίς τού Ζαλόγ-ου, πού έστειλε καλά και μπορεί πάλι να μού γράψη. Ναί, γιά ές πού δέν είσθε δω να τό ιδήτε, αλλά συνταξάστε με τόση προθυ-μία στην έρρησή του, θά φωτογρα-φώ τό Μνημείο τού Πολέμου, πού θά είναι στην άκμή και σέν έρω, και θά σας τό στείλω να τό ιδήτε και να τό μαμαρώσετε. Τά-ρα, μέσα στο φύλλο θά μού άφή-τε φωτογραφία; Χωριστά θά τυ-πώθ; δέν έρω πάλι όμως θά έρω.

Ο Δαρνοστεφής Όλυμπιονίκης γράφει ότι στην Άλεξάνδρεια, άποιος Κινηματογράφος άναγέλ-ον τόν «Έζάν» τού Νωντίν. Κι' έλα, λέει, τά έκεί Διαπλάσέπουλα έμολογούνται να πάνε να τόν ιδούν. Αγώ νομίζω πως θάβναι να τόν ιδούν. — Όσο γιά τόν Β. Πόλο πού με ρωτά, δέν έρω θετικά, δέν δέν παρακολουθώ τις έξερευ-σεις. Διάδασα όμως κάπου κι' έ-δω έτι ένεκα Άγγλος κατέρθωσε τό τόν ιδή, αλλά... χωρίς να τόν κατήγη. Πέρας δηλαδή έπάνω από ή Πόλο με άεροπλάνο. Άλήθειαι; Έμματα; Έστειτε, αυτά συχνά τά έρω με τή φαντασία. Νά μη καίστε παρ' μόνο όταν τά βλέ-πετε σε ειδικά περιδικά ή έπιστη-μικά βέβλα.

Πολλοί άλλοι, Φωτιά, έπασαν θύμα της Μ. Άγγελίας αυτού τού Κανσανε. Πολίτη από τό Με-σολόγγι, πού ζητούσε εισυδάσεις γιά να στείλη κάτι τι. «Όπως και σό, τού έστειλαν τή διαβουή τους, περιμένοντας να λάβουν καμιά πρόταση γιά Σύλλογο, γιά Περιο-δικό, γιά Βέβλο και καθέξής. Κι' έλαβαν από δυο Λαχατα γι' άγνώ-στο σκοπό και με άπροσδιόριστα θόρα, πρίς δ δραχμές τό ένα! Φυσικά, άλλοι τάσισαν χωρίς να θωσουν καμιά άπάντησι, άλλοι, όπως έσύ, τού τά έπέρτεψαν. Άλλά κι' αυτοί κι' έκείνοι διατά-χθηκαν από τόν κ. Πολίτη να τά πληρώσουν, έπειδή, λέει, ήταν άπο-χρωμένοι! Άλλά έγώ λέγω δτι καμιά άποχρώση δέν είχα. Γιατί μήπως τά ζήτησαν αυτά τά Λα-χατα ή μήπως ρωτήθηκαν πρώτα άν τά θέλουν κι' είπαν ναί; Γιαυτό βρήκασαι σ' έλο σου τό δικίο πού δέν έννοαίς να στείλεις τά λεπτά. Κι' έγώ θά λυπούμουν πολύ άν μά-θωσαν πως κανένα Διαπλάσέπουλο έκδίδεσθες μ' αυτό τόν τρόπο να πληρώση. Καί στο έξής να προσέ-γατε αυτές τις ύποπτες Άγγελίες. Καλύτερα να μην άπαντάς καθόλου όταν δέν έξέρετε περί τίνος πρό-κειται. Γιατί βέβαια δέν μπορώ να κάνω τήν έξέλαση. Όταν πληρώ-νεται μία Μ. Άγγελία και δέν τή γράψη τίποτα άπρεπές, τή δημο-σιεύω. Άλλά χωρίς καμιά εμβόλη γιά τά παραιτήσι. Αυτό τό έδή-λωσα πολλές φορές. Π: χ: με Μι-κρή Άγγελία μερικόν ζήτησιν άν-ταλλαγή Μ. Μυστικών. Λαβαίων τετράδια, αλλά δέν τάνταποδούν. Τί φταίει έγώ; Μή στέλναις όταν δέν γνωρίζεται τό πρόσωπο και δέ, έχετε έμπιστοσύνη.

Κάτι πού χαρκτηριστικό μού γράφει στο σημερινό μεγάλο κι' ώρατο του γράμμα τό Μαμαμένο Γαρούφαλο: 'Η μεγάλη άδελφή του, άν και μπότερα τώρα, με διαδίδει άκόμα. Καί μάλιστα, γιά να με παίρνει πρώτα απ' όλους στο σπίτι, έρωδώνη να ταχυδρομικό δια-νόμα της συνοικίας να της δί-νει τό φύλλο στα γέρια της! — Για τό Λαχατο ύπέρ τού Μνημείου Πολίτη της Σανθής Νεράιδας, δέν έρω να σου πώ άν έλαβα ή όχι τά χρήματα πού της έστειλες, γιάτι άκόμη δέν έλαβα τό αντατά-σμα. Καί βέβαια όταν ή Σανθή Νεράιδα θά μου τά στείλη, θά μ'ε γράψη και ποιόν τήν έδότησαν στο Λαχάτο.

Η Μεγάλη Έλλάς κάνει αυτή τη σωστή γλωσσική παρατήρηση: «Στη Λευκή Πολιτεία τού κ. Καμαρινάκη βέβαια πού δέν έστειλε ή λέξη έγγελία, γιάτι είναι τού ρήματος έγγελλό κι' έχει ένεργητική σημασία. Πάσι όμως και τό έγγε-λιούνατι πού έστειλες με διορθώμα; Δέν έρχεται κάποιος άδύνατο; Άν ήταν στην καθαρεύουσα, θά έσταξε μιά αιτιολογική μετοχή, π: χ: νο-μίζοντα, γελασθέντα, πού θά έξη-γούσε γιά ποιόν λόγο άνθισαν τάν-θω. Κι' αυτή, στή Δημοτική, θά μπορούσαμε να την άντικαταστή-σουμε με τή φαντασία. Νά μη καίστε παρ' μόνο όταν τά βλέ-πετε σε ειδικά περιδικά ή έπιστη-μικά βέβλα.

Πολλοί άλλοι, Φωτιά, έπασαν θύμα της Μ. Άγγελίας αυτού τού Κανσανε. Πολίτη από τό Με-σολόγγι, πού ζητούσε εισυδάσεις γιά να στείλη κάτι τι. «Όπως και σό, τού έστειλαν τή διαβουή τους, περιμένοντας να λάβουν καμιά πρόταση γιά Σύλλογο, γιά Περιο-δικό, γιά Βέβλο και καθέξής. Κι' έλαβαν από δυο Λαχατα γι' άγνώ-στο σκοπό και με άπροσδιόριστα θόρα, πρίς δ δραχμές τό ένα! Φυσικά, άλλοι τάσισαν χωρίς να θωσουν καμιά άπάντησι, άλλοι, όπως έσύ, τού τά έπέρτεψαν. Άλλά κι' αυτοί κι' έκείνοι διατά-χθηκαν από τόν κ. Πολίτη να τά πληρώσουν, έπειδή, λέει, ήταν άπο-χρωμένοι! Άλλά έγώ λέγω δτι καμιά άποχρώση δέν είχα. Γιατί μήπως τά ζήτησαν αυτά τά Λα-χατα ή μήπως ρωτήθηκαν πρώτα άν τά θέλουν κι' είπαν ναί; Γιαυτό βρήκασαι σ' έλο σου τό δικίο πού δέν έννοαίς να στείλεις τά λεπτά. Κι' έγώ θά λυπούμουν πολύ άν μά-θωσαν πως κανένα Διαπλάσέπουλο έκδίδεσθες μ' αυτό τόν τρόπο να πληρώση. Καί στο έξής να προσέ-γατε αυτές τις ύποπτες Άγγελίες. Καλύτερα να μην άπαντάς καθόλου όταν δέν έξέρετε περί τίνος πρό-κειται. Γιατί βέβαια δέν μπορώ να κάνω τήν έξέλαση. Όταν πληρώ-νεται μία Μ. Άγγελία και δέν τή γράψη τίποτα άπρεπές, τή δημο-σιεύω. Άλλά χωρίς καμιά εμβόλη γιά τά παραιτήσι. Αυτό τό έδή-λωσα πολλές φορές. Π: χ: με Μι-κρή Άγγελία μερικόν ζήτησιν άν-ταλλαγή Μ. Μυστικών. Λαβαίων τετράδια, αλλά δέν τάνταποδούν. Τί φταίει έγώ; Μή στέλναις όταν δέν γνωρίζεται τό πρόσωπο και δέ, έχετε έμπιστοσύνη.

Κάτι πού χαρκτηριστικό μού γράφει στο σημερινό μεγάλο κι' ώρατο του γράμμα τό Μαμαμένο Γαρούφαλο: 'Η μεγάλη άδελφή του, άν και μπότερα τώρα, με διαδίδει άκόμα. Καί μάλιστα, γιά να με παίρνει πρώτα απ' όλους στο σπίτι, έρωδώνη να ταχυδρομικό δια-νόμα της συνοικίας να της δί-νει τό φύλλο στα γέρια της! — Για τό Λαχατο ύπέρ τού Μνημείου Πολίτη της Σανθής Νεράιδας, δέν έρω να σου πώ άν έλαβα ή όχι τά χρήματα πού της έστειλες, γιάτι άκόμη δέν έλαβα τό αντατά-σμα. Καί βέβαια όταν ή Σανθή Νεράιδα θά μου τά στείλη, θά μ'ε γράψη και ποιόν τήν έδότησαν στο Λαχάτο.

Η Μεγάλη Έλλάς κάνει αυτή τη σωστή γλωσσική παρατήρηση: «Στη Λευκή Πολιτεία τού κ. Καμαρινάκη βέβαια πού δέν έστειλε ή λέξη έγγελία, γιάτι είναι τού ρήματος έγγελλό κι' έχει ένεργητική σημασία. Πάσι όμως και τό έγγε-λιούνατι πού έστειλες με διορθώμα; Δέν έρχεται κάποιος άδύνατο; Άν ήταν στην καθαρεύουσα, θά έσταξε μιά αιτιολογική μετοχή, π: χ: νο-μίζοντα, γελασθέντα, πού θά έξη-γούσε γιά ποιόν λόγο άνθισαν τάν-θω. Κι' αυτή, στή Δημοτική, θά μπορούσαμε να την άντικαταστή-σουμε με τή φαντασία. Νά μη καίστε παρ' μόνο όταν τά βλέ-πετε σε ειδικά περιδικά ή έπιστη-μικά βέβλα.

Πολλοί άλλοι, Φωτιά, έπασαν θύμα της Μ. Άγγελίας αυτού τού Κανσανε. Πολίτη από τό Με-σολόγγι, πού ζητούσε εισυδάσεις γιά να στείλη κάτι τι. «Όπως και σό, τού έστειλαν τή διαβουή τους, περιμένοντας να λάβουν καμιά πρόταση γιά Σύλλογο, γιά Περιο-δικό, γιά Βέβλο και καθέξής. Κι' έλαβαν από δυο Λαχατα γι' άγνώ-στο σκοπό και με άπροσδιόριστα θόρα, πρίς δ δραχμές τό ένα! Φυσικά, άλλοι τάσισαν χωρίς να θωσουν καμιά άπάντησι, άλλοι, όπως έσύ, τού τά έπέρτεψαν. Άλλά κι' αυτοί κι' έκείνοι διατά-χθηκαν από τόν κ. Πολίτη να τά πληρώσουν, έπειδή, λέει, ήταν άπο-χρωμένοι! Άλλά έγώ λέγω δτι καμιά άποχρώση δέν είχα. Γιατί μήπως τά ζήτησαν αυτά τά Λα-χατα ή μήπως ρωτήθηκαν πρώτα άν τά θέλουν κι' είπαν ναί; Γιαυτό βρήκασαι σ' έλο σου τό δικίο πού δέν έννοαίς να στείλεις τά λεπτά. Κι' έγώ θά λυπούμουν πολύ άν μά-θωσαν πως κανένα Διαπλάσέπουλο έκδίδεσθες μ' αυτό τόν τρόπο να πληρώση. Καί στο έξής να προσέ-γατε αυτές τις ύποπτες Άγγελίες. Καλύτερα να μην άπαντάς καθόλου όταν δέν έξέρετε περί τίνος πρό-κειται. Γιατί βέβαια δέν μπορώ να κάνω τήν έξέλαση. Όταν πληρώ-νεται μία Μ. Άγγελία και δέν τή γράψη τίποτα άπρεπές, τή δημο-σιεύω. Άλλά χωρίς καμιά εμβόλη γιά τά παραιτήσι. Αυτό τό έδή-λωσα πολλές φορές. Π: χ: με Μι-κρή Άγγελία μερικόν ζήτησιν άν-ταλλαγή Μ. Μυστικών. Λαβαίων τετράδια, αλλά δέν τάνταποδούν. Τί φταίει έγώ; Μή στέλναις όταν δέν γνωρίζεται τό πρόσωπο και δέ, έχετε έμπιστοσύνη.

Κάτι πού χαρκτηριστικό μού γράφει στο σημερινό μεγάλο κι' ώρατο του γράμμα τό Μαμαμένο Γαρούφαλο: 'Η μεγάλη άδελφή του, άν και μπότερα τώρα, με διαδίδει άκόμα. Καί μάλιστα, γιά να με παίρνει πρώτα απ' όλους στο σπίτι, έρωδώνη να ταχυδρομικό δια-νόμα της συνοικίας να της δί-νει τό φύλλο στα γέρια της! — Για τό Λαχατο ύπέρ τού Μνημείου Πολίτη της Σανθής Νεράιδας, δέν έρω να σου πώ άν έλαβα ή όχι τά χρήματα πού της έστειλες, γιάτι άκόμη δέν έλαβα τό αντατά-σμα. Καί βέβαια όταν ή Σανθή Νεράιδα θά μου τά στείλη, θά μ'ε γράψη και ποιόν τήν έδότησαν στο Λαχάτο.

Η Μεγάλη Έλλάς κάνει αυτή τη σωστή γλωσσική παρατήρηση: «Στη Λευκή Πολιτεία τού κ. Καμαρινάκη βέβαια πού δέν έστειλε ή λέξη έγγελία, γιάτι είναι τού ρήματος έγγελλό κι' έχει ένεργητική σημασία. Πάσι όμως και τό έγγε-λιούνατι πού έστειλες με διορθώμα; Δέν έρχεται κάποιος άδύνατο; Άν ήταν στην καθαρεύουσα, θά έσταξε μιά αιτιολογική μετοχή, π: χ: νο-μίζοντα, γελασθέντα, πού θά έξη-γούσε γιά ποιόν λόγο άνθισαν τάν-θω. Κι' αυτή, στή Δημοτική, θά μπορούσαμε να την άντικαταστή-σουμε με τή φαντασία. Νά μη καίστε παρ' μόνο όταν τά βλέ-πετε σε ειδικά περιδικά ή έπιστη-μικά βέβλα.

Πολλοί άλλοι, Φωτιά, έπασαν θύμα της Μ. Άγγελίας αυτού τού Κανσανε. Πολίτη από τό Με-σολόγγι, πού ζητούσε εισυδάσεις γιά να στείλη κάτι τι. «Όπως και σό, τού έστειλαν τή διαβουή τους, περιμένοντας να λάβουν καμιά πρόταση γιά Σύλλογο, γιά Περιο-δικό, γιά Βέβλο και καθέξής. Κι' έλαβαν από δυο Λαχατα γι' άγνώ-στο σκοπό και με άπροσδιόριστα θόρα, πρίς δ δραχμές τό ένα! Φυσικά, άλλοι τάσισαν χωρίς να θωσουν καμιά άπάντησι, άλλοι, όπως έσύ, τού τά έπέρτεψαν. Άλλά κι' αυτοί κι' έκείνοι διατά-χθηκαν από τόν κ. Πολίτη να τά πληρώσουν, έπειδή, λέει, ήταν άπο-χρωμένοι! Άλλά έγώ λέγω δτι καμιά άποχρώση δέν είχα. Γιατί μήπως τά ζήτησαν αυτά τά Λα-χατα ή μήπως ρωτήθηκαν πρώτα άν τά θέλουν κι' είπαν ναί; Γιαυτό βρήκασαι σ' έλο σου τό δικίο πού δέν έννοαίς να στείλεις τά λεπτά. Κι' έγώ θά λυπούμουν πολύ άν μά-θωσαν πως κανένα Διαπλάσέπουλο έκδίδεσθες μ' αυτό τόν τρόπο να πληρώση. Καί στο έξής να προσέ-γατε αυτές τις ύποπτες Άγγελίες. Καλύτερα να μην άπαντάς καθόλου όταν δέν έξέρετε περί τίνος πρό-κειται. Γιατί βέβαια δέν μπορώ να κάνω τήν έξέλαση. Όταν πληρώ-νεται μία Μ. Άγγελία και δέν τή γράψη τίποτα άπρεπές, τή δημο-σιεύω. Άλλά χωρίς καμιά εμβόλη γιά τά παραιτήσι. Αυτό τό έδή-λωσα πολλές φορές. Π: χ: με Μι-κρή Άγγελία μερικόν ζήτησιν άν-ταλλαγή Μ. Μυστικών. Λαβαίων τετράδια, αλλά δέν τάνταποδούν. Τί φταίει έγώ; Μή στέλναις όταν δέν γνωρίζεται τό πρόσωπο και δέ, έχετε έμπιστοσύνη.

Κάτι πού χαρκτηριστικό μού γράφει στο σημερινό μεγάλο κι' ώρατο του γράμμα τό Μαμαμένο Γαρούφαλο: 'Η μεγάλη άδελφή του, άν και μπότερα τώρα, με διαδίδει άκόμα. Καί μάλιστα, γιά να με παίρνει πρώτα απ' όλους στο σπίτι, έρωδώνη να ταχυδρομικό δια-νόμα της συνοικίας να της δί-νει τό φύλλο στα γέρια της! — Για τό Λαχατο ύπέρ τού Μνημείου Πολίτη της Σανθής Νεράιδας, δέν έρω να σου πώ άν έλαβα ή όχι τά χρήματα πού της έστειλες, γιάτι άκόμη δέν έλαβα τό αντατά-σμα. Καί βέβαια όταν ή Σανθή Νεράιδα θά μου τά στείλη, θά μ'ε γράψη και ποιόν τήν έδότησαν στο Λαχάτο.

Πολλοί άλλοι, Φωτιά, έπασαν θύμα της Μ. Άγγελίας αυτού τού Κανσανε. Πολίτη από τό Με-σολόγγι, πού ζητούσε εισυδάσεις γιά να στείλη κάτι τι. «Όπως και σό, τού έστειλαν τή διαβουή τους, περιμένοντας να λάβουν καμιά πρόταση γιά Σύλλογο, γιά Περιο-δικό, γιά Βέβλο και καθέξής. Κι' έλαβαν από δυο Λαχατα γι' άγνώ-στο σκοπό και με άπροσδιόριστα θόρα, πρίς δ δραχμές τό ένα! Φυσικά, άλλοι τάσισαν χωρίς να θωσουν καμιά άπάντησι, άλλοι, όπως έσύ, τού τά έπέρτεψαν. Άλλά κι' αυτοί κι' έκείνοι διατά-χθηκαν από τόν κ. Πολίτη να τά πληρώσουν, έπειδή, λέει, ήταν άπο-χρωμένοι! Άλλά έγώ λέγω δτι καμιά άποχρώση δέν είχα. Γιατί μήπως τά ζήτησαν αυτά τά Λα-χατα ή μήπως ρωτήθηκαν πρώτα άν τά θέλουν κι' είπαν ναί; Γιαυτό βρήκασαι σ' έλο σου τό δικίο πού δέν έννοαίς να στείλεις τά λεπτά. Κι' έγώ θά λυπούμουν πολύ άν μά-θωσαν πως κανένα Διαπλάσέπουλο έκδίδεσθες μ' αυτό τόν τρόπο να πληρώση. Καί στο έξής να προσέ-γατε αυτές τις ύποπτες Άγγελίες. Καλύτερα να μην άπαντάς καθόλου όταν δέν έξέρετε περί τίνος πρό-κειται. Γιατί βέβαια δέν μπορώ να κάνω τήν έξέλαση. Όταν πληρώ-νεται μία Μ. Άγγελία και δέν τή γράψη τίποτα άπρεπές, τή δημο-σιεύω. Άλλά χωρίς καμιά εμβόλη γιά τά παραιτήσι. Αυτό τό έδή-λωσα πολλές φορές. Π: χ: με Μι-κρή Άγγελία μερικόν ζήτησιν άν-ταλλαγή Μ. Μυστικών. Λαβαίων τετράδια, αλλά δέν τάνταποδούν. Τί φταίει έγώ; Μή στέλναις όταν δέν γνωρίζεται τό πρόσωπο και δέ, έχετε έμπιστοσύνη.

Κάτι πού χαρκτηριστικό μού γράφει στο σημερινό μεγάλο κι' ώρατο του γράμμα τό Μαμαμένο Γαρούφαλο: 'Η μεγάλη άδελφή του, άν και μπότερα τώρα, με διαδίδει άκόμα. Καί μάλιστα, γιά να με παίρνει πρώτα απ' όλους

